6. อภิปรายผล

หลักธรรมสำหรับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักพระพุทธศาสนาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือตอนล่าง

ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักพระพุทธศาสนา หลักการพบว่าภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกรายละเอียดรายข้อพบว่านักศึกษามีเป้าหมายในการเรียนรู้ด้วยระบบคุณธรรม รองลงมาคือนักศึกษาได้นำหลักศีล สมาธิ ปัญญามาใช้ในการเรียน และนักศึกษาได้มีการฝึกอบรมจิตภาวนาโดยการทำสมาธิ เมื่อได้สังเคราะห์และพบว่าหลักธรรมสำหรับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สอดคล้องกับพระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต) พุทธศาสนาเป็นศาสนาแห่งการรู้แจ้งทั้งทางหลักธรรมและการปฏิบัติธรรมซึ่งประกอบด้วย การเรียนรู้ ฝึกฝน พัฒนาตน หลักสิกขาหรือการศึกษาของศาสนาพุทธ เป็นหลักที่บอกว่ามนุษย์จะต้องแก้ไขพัฒนาตนเองอยู่เสมอและจะต้องพัฒนาตลอดเวลาโดยไม่ประมาทยังสอดคล้องกับทรัพยากรมนุษย์ไว้ 2 ด้าน คือด้านเศรษฐศาสตร์ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หมายถึง การเพิ่มพูนทุนมนุษย์ และการลงทุนในการพัฒนาเศรษฐกิจ ในด้านรัฐศาสตร์ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หมายถึง การเตรียมประชาชนสำหรับการเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมือง โดยเฉพาะประชาชนในระบอบประชาธิปไตย

หลักธรรมที่สอดคล้องกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักพุทธศาสนาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือตอนล่าง

หลักฆราวาสธรรม 4

ด้านสัจจะ ความจริง ซื่อสัตย์ ซื่อตรง จริงใจ พูดจริง ทำจริงที่สอดคล้องกับการพัฒนานักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือตอนล่างพบว่า ส่วนใหญ่นักศึกษามีซื่อสัตย์จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา กษัตริย์ รองลงมาคือนักศึกษาจริงใจต่อหน้าที่ในการศึกษา และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือนักศึกษาเข้าเรียนตรงเวลาเสมอ สอดคล้องกับ วศิน อินทสระ กล่าวว่าอุปนิสัยอันดีงามซึ่งสั่งสมอยู่ในดวงจิต อุปนิสัยนี้ได้มาจากความพยายาม และความประพฤติที่ติดต่อกันมาเป็นเวลานาน สอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหามฆวินทร์ ปุริสุตฺตโม (อามาตมนตรี) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสัจธรรมในพระพุทธศาสนาเถรวาทพบว่า คำว่า “สัจธรรม หมายถึง ความจริงหรือสภาพที่เป็นจริง มีอยู่จริง ส่วนคำว่า ธรรม นั้นหมายถึง สิ่ง สภาพ ปรากฏการณ์ ธรรมชาติ คำสอนสภาวะที่ทรงสัตว์ไม่ให้ตกไปในที่ชั่ว เหตุ ต้นเหตุ อารมณ์ที่ปรากฏกับใจ คุณธรรม ความดี ความถูกต้อง เมื่อมองจากความหมายดังที่ปรากฏแล้ว “สัจธรรม” หมายถึง ธรรมชาติที่เป็นความจริงหรือสภาพที่เป็นความจริง สัจธรรมทางโลก หมายถึง ความจริงชั่วคราวที่โลกร่วมกันยอมรับเช่น สวย เป็นสัจธรรมทาง